

אמרה ליה להמלוה: "ידענא כהאי שטרא יודעת אני בזה השטר דפריע הוה שכבר פרעו הלוח".

והמלוה מכחישה, ובאו להתדיין לפני רב נחמן.

הימנה האמין לה רב נחמן. כמו שיבואר.

אמר ליה רבא לרב נחמן: כמאן כדברי מי אתה מאמינה, האם כדברי רבי, דאמר: "אותיות נקנות במסירה".

המוכר לחבירו "אותיות", דהיינו שטר חוב, והקונה יקנה את השטר ואת החוב הכתוב בו, והלוח יפרע לו, באיזה מעשה קנין מקנה המוכר את השטר?

חכמים סוברים: "אותיות נקנות בשטר", דהיינו: שהמוכר יכתוב שטר אחר, שטר מכירה, ובו כתוב שמוכר לו את החוב, ובלי שיכתוב לו שטר לא קנה את החוב אלא את הנייר בלבד.

רבי סובר: אינו צריך לכתוב שטר אחר, אלא שעצם ה"מסירה" מידו, לידו, הוא ה"מעשה קנין".

והנה בעובדה זו לא היה לה להאשה שטר מכירה להראות שמכרו לה את השטר, אלא, היות והשטר בידה, מוכח שמסרוהו לה.

אמר ליה רב נחמן להקטן: "אית לך סהדי" האם יש לך עדים? אמר ליה הקטן לרב נחמן: "לא". וחזר ושאלו: "אית לך ראייה" האם יש לך ראייה? אמר ליה: "לא".

חייביה רב נחמן⁽¹¹⁾.

הוה קא בכי בכה הקטן ואזיל והמשיך לבכות.

שמעוהו הנך אינשי אנשים שמעו את בכיו. אמרו ליה האנשים להקטן: "אנן אנו ידעינן יודעים במילי דאבוך בעסקי אביך, ואנו נבוא להוכיח את זכותך.

אמר רב נחמן: אף שנפסקה ההלכה כחכמים, שאם אמר "אין לי" אינו יכול להביא ראיות חדשות, כהא במקרה שלפנינו אפילו רבנן מודו, ויכול להביאם, משום דינוקא במילי דאבוה לא ידע, ולכן אמר "אין לי", ואין כאן חשש משקר, אלא שאכן לא ידע, ועתה נודע לו מפי אחרים שיש לו ראיות.

הגמרא מספרת עוד עובדא.

ההיא איבתא האשה ההיא דנפק שטרא מתותי ידה שיצא שטר הלואה מתחת ידיה, כלומר, שהחזיקה שטר לא שלה, וטענה שהמלוה והלוח מסרוהו לה לשומר.

11. התוס' התקשו על עובדה זו משני טעמים. האחד, הלא שנינו: "אין נזקקים לנכסי יתומים?"

ומתריצים: רב נחמן אינו סובר כן, אלא סובר כרב האומר: יתומים האוכלים ממעות שאינם שלהם [היינו שמנצלים את זכותם שאין דנים אותם] ילכו להם אחרי מורישיהם [לשון הענשה

בגוזמא], ולכן דנם. ועוד מקשים, הלא לא מקבלים עדים שלא בפני בעל דין, ולקטן אין מעמד של "בעל דין". ומתריצים: שסובר שישנם מקרים שמקבלים, כגון אם בעל הדין או העדים הם חולים, כמבואר במקום אחר. ולכן קיבל רב נחמן עדים שלא בפני בעל הדין.